Vestfold og Telemark revisjon

Revisjonsplan

Skien kommune

Regnskapsåret 2026

Møte i kontrollutvalget 30. oktober 2026

Til kontrollutvalget

Formålet med denne presentasjonen er å gi kontrollutvalget informasjon om planen for revisjon av Skien kommune og Skien Fritidspark KF for regnskapsåret 2026.

Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget. Revisjonsplanen og rapportering gjennom året skal gi kontrollutvalget et grunnlag for å ivareta sitt tilsyns- og påseansvar med revisors arbeid.

I denne presentasjonen vil vi redegjøre for revisjonsplanen og forhold som kan påvirke vårt arbeid.

Innhold

1. Formålet med regnskapsrevisjon
2. Revisjonsplan
3. Risikovurderinger
4. Fokusområder og angrepsvinkler
5. Forenklet etterlevelseskontroll (FEK)
6. Skien Fritidspark KF
7. Tidsplan og leveranse
8. Revisjonsteamet

1. Formålet med regnskapsrevisjon

Regnskapsrevisjonens innhold

- Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.
- Revisor skal vurdere om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift.
- Revisor skal vurdere om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever. Revisor skal vurdere om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Revisor skal se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.
- Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

2. Revisjonsplan

- Revisjonsplanen er det overordnede planleggingsdokumentet for gjennomføring av regnskapsrevisjon.
- Formålet med revisjonsplanen er å gi kontrollutvalget informasjon om de overordnede vurderingene og hensynene som revisor har lagt vekt på i planleggingen av revisjonsarbeidet. Revisjonsstandarden "Planlegging av revisjon av et regnskap" ligger til grunn for revisjonsplanen.
- Ved planlegging av revisjonsoppdraget skal revisor vurdere kontrollmiljøet i kommunen. Det omfatter bl.a. vurdering av den administrative oppbygningen, kompetansen, eventuelle skifte av nøkkelpersonell, omorganisering, sentral/desentral regnskapsføring og endringer av økonomisystem mv.
- Vurderingen av kontrollmiljøet har betydning for de ressursene vi planlegger å bruke på revisjon av oppdraget.
- Vurdering av risiko og vesentlighet er en viktig del av planleggingen. Det skal vi si litt mer om senere.

Hovedaktiviteter i revisjonsprosessen

Vesentlighet i revisjonssammenheng

- Vesentlighet er et sentralt begrep ved både planlegging, gjennomføring og avslutning av revisjonen.
- Definisjon av vesentlighet:

  Feil i regnskapet er vesentlige dersom feilen kan forventes å påvirke brukernes økonomiske beslutninger som er basert på regnskapet.

  - Brukerne av regnskapet er først og fremst bystyret, kommunens administrasjon, offentlige myndigheter og långivere, men også ansatte, innbyggere og media.
- Revisor skal skaffe bevis for at det avlagte årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil.
- Vesentlighetsgrensen fastsettes ut fra kvantitative og kvalitative faktorer
  - Referanseverdier ut fra driftsinntekter/driftsutgifter, sum eiendeler, sum ubundne fond
  - Kommunens økonomiske stilling, likviditet, investeringsplaner
  - ROBEK
  - Organisering/omorganisering
  - Politiske satsningsområder

- Vi revurderer vesentlighetsgrensen i løpet av revisjonsprosessen.

Revisjonsrisiko

- Risiko handler om
  - hva som kan gå galt,
  - hvor sannsynlig er det at noe går galt og
  - hva er konsekvensen hvis det skulle gå galt.
- Revisor gjør risikoanalyser for å kartlegge hvor det kan foreligge risiko som medfører vesentlige feil i regnskapet.
- Revisjonsrisiko er risikoen for at revisor konkluderer feil på regnskapet, og avgir feil type revisjonsberetning.

Misligheter og feil

- Revisor skal bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

- Ubevisste feil: Slurv / manglende kompetanse
- Bevisste feil – misligheter:
    - Underslag av eiendeler
    - Uredelig regnskapsrapportering

- Alle avdekkede misligheter skal rapporteres til KU, uavhengig av om de medfører vesentlig feilinformasjon i regnskapet eller ikke.

Forespørsler til ledelsen

- Vi har et årlig møte med kommunens ledelse.
- Da samtaler vi om den økonomiske internkontrollen, misligheter og andre forhold som er relevante for vår planlegging og gjennomføring av revisjonen.
- Vi spør blant annet om:
  - endringer i rapporteringsrutiner, sentrale medarbeidere, programvarer
  - mislighetsrisiko
  - uvanlige transaksjoner og transaksjoner med nærstående
  - områder som administrasjonen selv vurderer som risikofylte

3. Risikovurdering revisjon av årsregnskapet

1 Rammetilskudd og skatteinntekter
2 Overføringsinntekter og refusjonsinntekter
3 Andre inntekter
4 Fast lønn
5 Variabel lønn
6 Pensjon
7 Offentlige avgifter
8 Refusjonsinntekter lønn
9 Innkjøp
10 Overføringsutgifter
11 Investeringer
12 Finans
13 Bank
14 Lån
15 Utlån
16 Årsregnskap og årsberetning
17 Budsjett
18 Ledelsens overstyring av kontroll

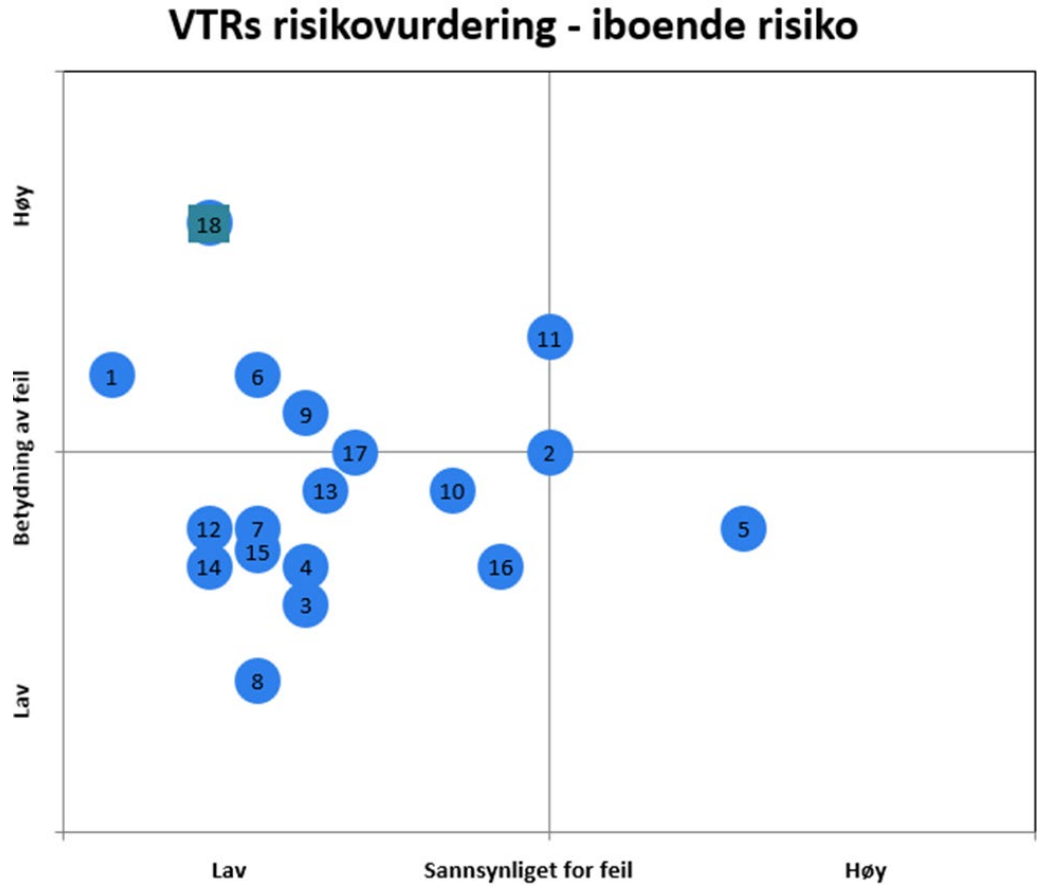

4. Utvalgte fokusområder og angrepsvinkel

Fokusområde	Risiko	Våre revisjonshandlinger
Kompensasjon for merverdiavgift	Er kravet riktig og ikke foreldet ?	• Gjennomgang av kommunens rutiner for regnskapsføring og innrapportering av kompensjon av merverdiavgift/ merverdiavgiftskompensasjon • Analyser av momskoder og beløp per art, funksjon og ansvar • Tilfeldige bilag velges ut for detaljert kontroll
Pensjon	Er pensjon bokført i tråd med aktuarberegning? Er forutsetningene rimelige?	• Avstemming mot aktuarberegning • Avstemming av innbetalt premie aktuar mot bokført.
Selvkost	Følges regelverket og er selvkostberegningene riktige ?	• Gjennomgang av kommunens rutiner og vurdering av internkontroll på områdene inntekter og utgifter • Gjennomgang av etterkalkylene mot regnskap • Gjennomgang av hvilke vurderinger som ligger til grunn for elementene i etterkalkylen • Kontroll av regnskapsføring av selvkostfond og selvkostnote i årsregnskapet

Utvalgte fokusområder og angrepsvinkel

Fokusområde	Risiko	Våre revisjonshandlinger
Skille drift og investering	Er utgiftene i investeringsregnskapet nyanskaffelser eller påkostning ?	• Gjennomgang av kommunens rutiner for å vurdere skillet mellom drift og investeringsutgifter • Analyse og detaljtester av enkelte utvalgte investeringsprosjekter • Analyse og evt. detaljtesting av store eller uvanlige transaksjoner i driftsregnskapet
Variabel lønn	Feil i utbetaling av variabel lønn	• Kartlegging og vurdering av systemer og rutiner • Analyse av variable lønnsutgifter • Test av applikasjonskontroller og/eller eventuelt detaljtester

Utvalgte fokusområder og angrepsvinkel

Fokusområde	Risiko	Våre revisjonshandlinger
Ledelsens overstyring av kontroller	Ledelsen overstyrer etablerte kontroller	• Kontroll av store og uvanlige transaksjoner • Kontroll av manuelle bilag • Vurdering av vesentlige estimater • Detaljtester skille drift/investering
Generelle IT-kontroller	Svakheter i generelle IT-kontroller med betydning for regnskapet	• Overordnet gjennomgang og kartlegging av IT og generelle kontroller • Gjennomgang av utvalgte IT-applikasjoner med fokus på tilgangsrettigheter og arbeidsdeling

5. Forenklet etterlevelseskontroll (FEK)

- Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er å legge til rette for jevnlig kontroll av økonomiforvaltningen som kan bidra til å forebygge og avdekke vesentlige feil og mangler i økonomiforvaltningen.
- Revisor skal basere FEK på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget.
- Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.
- Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse om resultatet av kontrollen (ISAE 3000). Uttalelsen avgis til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

FEK - risiko- og vesentlighetsvurdering

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
  - Revisor skal identifisere områder i økonomiforvaltningen der det er størst behov for at regler og vedtak følges, og vurdere hvilke konsekvenser brudd kan få.
- Vesentlighet skal vurderes ut fra to forhold:
  - Kvantitativ vesentlighet: beløp i forhold til kommunen, pr. innbygger eller i forhold til en gruppe innbyggere.
  - Kvalitativ vesentlighet; manglende etterlevelse av krav som kan ha stor betydning for økonomiforvaltningen på grunn av f.eks. potensielt tap av tillit eller omdømme og samfunnsmessig aktualitet.
- Erfaringer fra tidligere forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen:
  * Justeringsavtaler i kommunen (2025)- Kontrollen avdekket ikke vesentlige mangler
  - Attestasjon av inngående faktura (2024)- Kontrollen avdekket ikke vesentlige mangler
  - Internfakturering (2023) – Mangler avdekket. Modifisert uttalelse
  - Offentlige anskaffelser (2022) – Kontrollen avdekket ikke vesentlige mangler
  - Selvkost (2021) - Kontrollen avdekket ikke vesentlige mangler
  - Tilskudd til private barnehager (2020) - Kontrollen avdekket ikke vesentlige mangler

FEK – risikovurdering aktuelle områder

1 Offentlige anskaffelser
2 Finansforvaltning
3 Oppfølging av justeringsregler (mva/komp)
4 Selvkost
5 Oppholdsbetaling institusjon
6 Kontraktsoppfølging
7 Bereging av tilskudd til private barnehager
8 Økonomisk sosialhjelp
9 Offentlig støtte

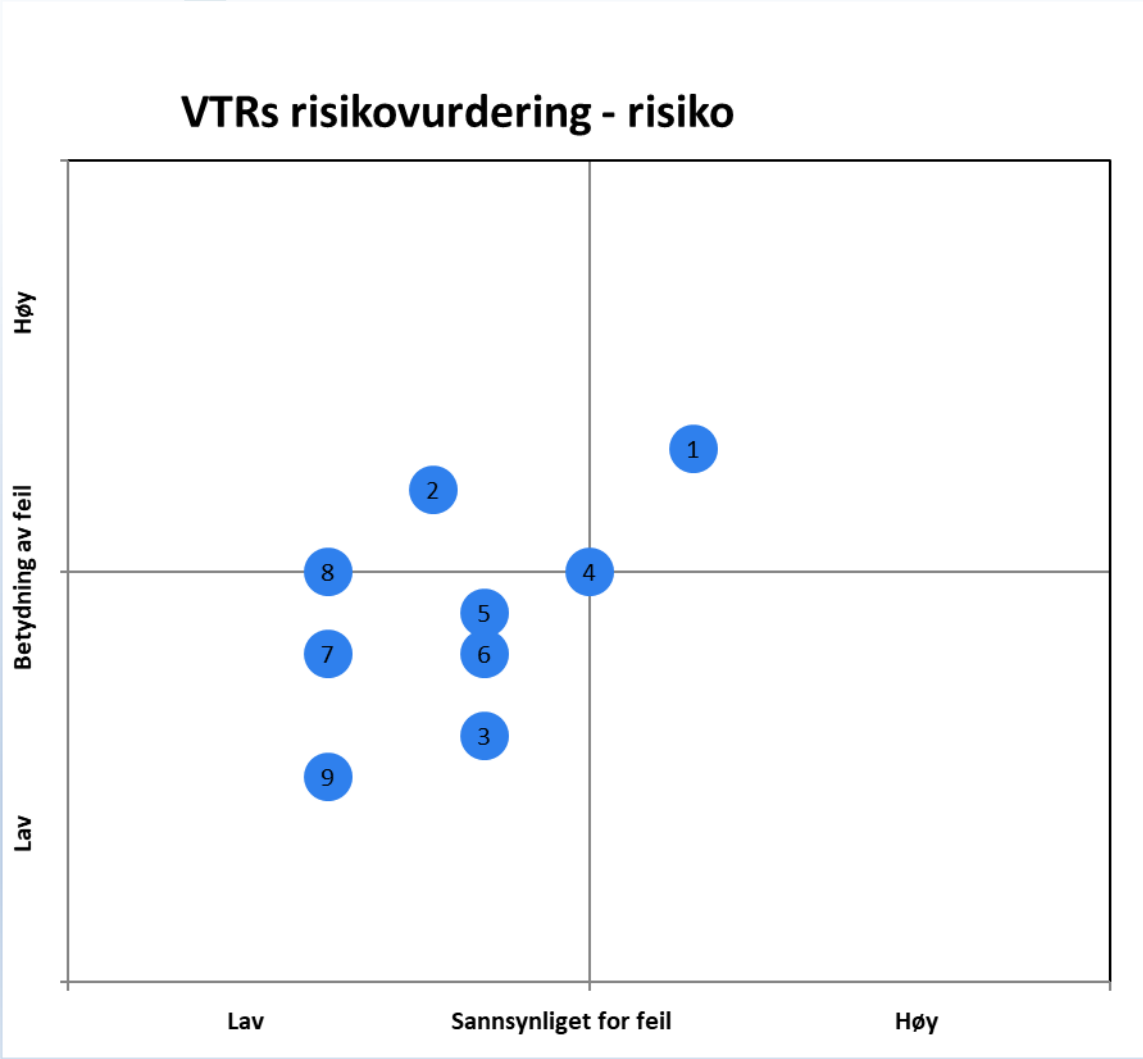

Valgt tema for FEK 2026

Offentlig anskaffelser

Formålet med kontrollen er å evaluere hvorvidt kommunen etterlever regelverket for offentlige anskaffelser.

Kriterier

- Lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Problemstillinger og avgrensinger

Problemstillinger:

- Er det holdt konkurranse etter gjeldende regelverk?
- Er det utarbeidet anskaffelsesprotokoll?

Avgrensninger:

- Kontrollen skal gjennomføres med begrensede ressurser.
- Kontrollen blir basert på noen få stikkprøver.
- Vi ser på anskaffelser gjort i 2026.
- Vi tar forbehold om mindre justeringer i problemstillingene.

6. Skien Fritidspark KF

- Drives i henhold til kommunelovens kapittel 9.
- Egen daglig leder og styre, men bystyret er øverste organ. Kommunedirektøren kan ikke instruere foretaket, men har rett til å uttale seg.

- Budsjett og regnskap føres etter kommunale prinsipper.

Vi foretar risikovurderingshandlinger på samme måte som for kommunen

Fokusområde/angrepsvinkel for Skien Fritidspark KF:

- Kontroll av mva. og mva. kompensasjon
- Kontroll av økonomirapportering, budsjettvedtak og budsjettoppfølging
- Test av økonomisk internkontroll

7. Tidsplan og leveranse

Revisjonskalender	Leveranse	Tid
Risikovurdering	Uavhengighet Møte med ledelsen Revisjonsplan	August/oktober
Interimsrevisjon	Kartlegging av rutiner, testing av intern kontroll Oppsummering av løpende revisjon Evt. notat om svakheter og forbedringer til administrasjonen	September/desember
Årsoppgjørsrevisjon	Revisjonsberetning Oppsummering av årsoppgjør Evt. nummerert brev	Februar- april
Deltakelse i KU og bystyret	Revisjonsberetning	April – juni

Revisjonskalender	Leveranse	Tid
Attestasjon av kompensasjonsmelding for merverdiavgift	Revisjonsberetning kompensasjonsmelding og signering av kravet hos skatteetaten	6 terminer gjennom hele året
Andre attestasjoner	ISA 805 - Revisjonsberetning av enkeltstående regnskapsoppstilling ISRS 4400 - Rapport om resultat av avtalte kontrollhandlinger ISAE 3000 – Attestasjonsuttalelse om reglement for finans- og gjeldforvaltning	Gjennom hele året
Forenklet etterlevelseskontroll med kommunens økonomiforvaltning	RSK 301 Attestasjonsuttalelse	Avhenger av valgte tema, frist 30. juni

8. Revisjonsteamet

Oppdragsansvarlig/statsautorisert revisor: Inger Lise Døvle

Teamleder regnskapsrevisjon: Veronica Brandt

Revisormedarbeider: Vigdis Skjennum

Milosha Nordbø

På vakt for fellesskapets verdier